

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER PRITCHARD AVE.
& McCREGOR ST.

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 8.

СУБОТА, 27. СІЧНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 27th, 1923.

No. 8.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ОКУПАЦІЄЮ ФРАНЦІТ.

Страйк залізничників спаралізував весь залізничний рух.

ДИССЕЛЬДОРФ, 25. січня. — Весь залізничний рух в Рурському басейні і прилежній окупційній території зівстав нині спараліжований страйком залізничних робітників.

В додатку телеграфічні і телефонні робітники при початку служби повідомили нині французького генерала Денвігеса, що о півночі вони вийдуть на страйк. Французький командант відповів погрозою, що провідників зажає в тюрму.

До Диссельдорфу прибули вже французькі телеграфісти, які є готові переробити службу на случай страйку.

165.000 робітників в фабриках Стіннеса і Тиссена на страйку.

БЕРЛІН, 23. січня. — Після інформації, яку отримала нині популяційна агенція Райтера, від нині раніше на страйку в фабриках Стіннеса і Тиссена в Рурському басейні 165.000 робітників. З того числа на фабриці Стіннеса припадає 65.000 робітників а на фабриці Тиссена 100.000 робітників.

Бельгійське військо стріляє на Німці.

ЕССЕН, 25. січня. — В наслідок спору бельгійське військо в Енде нині стріляло і раніше німецького горожанина, а в бічній в Обергазеві поблизу цивільних. До заворушень прийшло через залізничний страйк, який обняв нині всю окуповану територію.

Прибує генерала Вейгенда уважають тут сигналом до дальших репресійних мір в Рурському басейні.

Урядовці по цювих урядах вийшли на страйк.

БЕРЛІН, 23. січня. — Як повідомляють вірогідні відомості з окупційної зони, всі німецькі цюві урядники в Маенсе і Густавсбургу вийшли на страйк, щоб сим заперестувати проти арештованя директора цювого уряду і інших урядників.

Французи забрали війська з великих міст.

ЕССЕН, 24. січня. — Сьогодні французькі війська в Рурському басейні зівставили відтягнені з більших міст і розквартировані в поближких селах. В Ессені, Бохумі, Дортмунді і інших промислових центрах остали лише патрулі і команди армії, а головна сила окупційної армії розмістила ся по селах.

Відітнуть Рурський басейн від решти Німеччини.

ЕССЕН, 24. січня. — Заявляють з французьких авторитативних жерел, що в четвер окупована територія Рурського басейну буде цілковито ізольована від неокупованої Німеччини.

ДИССЕЛЬДОРФ, 24. січня. — Від дня 20. січня прогнано до тепер 23 німецьких урядників за невиконувание приказів французьких окупційних властей.

Американські окупційні війська опустили сего тижня Німеччину.

Французьке військо дістало приказ стріляти на смерть.

МАЕНС, 25. січня. — Французьке військо, діставши приказ стріляти на смерть на случай дальших безпорядків, перебрало нині команду над Маенсом від локальної німецької поліції. Се стало ся після нападу на французьких офіцерів нині раніше.

Німечка товпа, розярена засудом диссельдорфського фінансового директора Шлотгюса і директора копальні Райфайсена на арешт, потурбувала французьких жовнірів і офіцерів, вірвала ся до готелю, де сі послідні замешкували, вигнала. на вулицю оркестру і примусила музикантів грати "Дайтшлянд Ібер Аллес". Локальна поліція до сего не мішала ся і французька генеральна команда видала прокламацію, що вона перебирає над містом контролю і дає війську приказ стріляти, коли сего потрібно.

Німці почувують, що Французі засудили Тиссена і інших на грошеву кару замість на в'язницю, показали тим свою слабкість. А тимчасом Тиссен і решта засуджені відмовили ся навіть заплатити грошеву кару.

Покарали німецьких промисловців.

МАЕНС, 24. січня. — Военний суд узнав тут нині винними Фріца Тиссена і п'яток інших німецьких промисловців, оскаржених Французами о відмову кооперувати з французькими планами щодо доставки репараційного вугля з Рурського басейну. На всіх них наложено грошеву кару.

Тиссенови присуджено заплатити 5.100 франків, Ольфе 224.300 франків і Шпіндлерови 47.725 франків. Кестена укарано на 15.632 франків, Вістенгеффера на 8.640 франків і Тенгельмана на 6.020 франків. Тиссен був першим з арештованих, що складав в суді зізнання. Він potwierдив, що дня 18. січня відмовив ся в Бредені виконати приказ окупційних властей на доставу вугля. Дальше він заявив, що прихид французьких військ до Рурського басейну є нічим неуправедливаний і тому він остаєт ся вірним своєму краєві і виконує його прикази.

В подібнім дусі вселювали ся і всі інші арештовані. Судова сая була переповнена публікою. В середині і знавору суду стояло французьке військо.

ДИССЕЛЬДОРФ, 23. січня. — Бельгійські окупційні влади арештували бурмістра Дюсбург.

Французький премієр Пуанкаре заявив, що окупація Рурського басейну і Надренщини буде коштувати Францію в місяці січня і люті 45 мільонів франків.

Франція почала насилати до Рурського басейну французьких залізничних робітників, які мають заступити німецьких страйкуючих залізничників.

ВІДЕНЬ, 19. січня. — В цілій Австрії відбувають ся манифестації, як обая симпатій до Німеччини і як протест проти окупації Рурської області.

В ПОЛЬЩІ ПЕРЕВОДИТЬ СЯ МОБІЛІЗАЦІЯ АРМІІ.

МОСКВА, 24. січня. — Тут отримано з Німеччини відомости, що здовж німецької границі переводить ся мобілізація польських військ. Правительство заняло вичікующее становище.

Тут уважають, що Советська Росія підприймає всі потрібні кроки, щоб охоронити від нападу свої границі.

Советська преса остерегає Польщу.

МОСКВА, 25. січня. — Російська преса дальше остерегає Польщу і суспільність, що Росія може бути втягнена в європейську війну, наколи Польща нападе на Німеччину.

Премієр Ленін помістив в нинішніх "Известиях" статю, в якій обговорює лише справи внутрішньої відбудови. З сего можна заключати, що советських провідників не дуже турбує можливість конфлікту в Європі, або вони не хочуть сего на яв показати.

ДОНОСЯТЬ ПРО ВОЄННІ ПРИГОТОВАННЯ В ЄВРОПІ.

(Каблетрага до "Шікаго Трібюн".)

БЕРЛІН, 16. січня. — Всі німецькі амбасадори в краях, що граничать з Росією, як також німецький амбасадор в Москві, прибули до Берліна, де відбуде ся конференція над тим, що робити Німеччині на випадок нової світової війни.

З достовірних жерел дізнано ся, що Росія стягає свої війська на польську границю, а ввиду непорозумін між Мадридською і Румунією посилає свої полки також на південь — очевидно проти Румунії.

У Варшаві вже тепер замітний переполох. Маршалок Пясуцький удав ся до Береста Литовського на перегляд війська. В дипломатичних кругах говорять, що Пясуцький, який на ділі вже й тепер виконує диктаторську владу, в разі війни буде проголошений урядово диктатором.

Советський міністер війни Троцький находить ся при війську на польській фронті. Люди, що прибули вчора з Москви, говорять, що звіт відходять постійно залізничні поїзди з військом на захід. Урядово російська армія числить сьогодня 800.000 люда, але в дійсности в ній є що найменш один мільон; змобілізовані резерви можуть легко збільшити її на п'ять мільонів. Ся армія має знаменитий людський матеріал, але їй бракує артилерії і середників для тяжкого транспорту, потрібних для офензивних проти укріплених позицій.

Здобуте Мемеля Литовцями, що відбулось вчора по полудні, є замітне між іншим тим, що серед литовських повстанців мож часто стрічати червоної прапори і загаломо приймаєт ся думка, що повстане є ділом Москви, виміреном посередно проти Польщі.

ЛОНДОН, 19. січня. — В міністерстві заграничних справ видано вчора заяву, що британське правительство не вірить в погодоски, буїмто Росія, Польща і Німеччина мобілізують ся, щоб бути приготованими на всякі евентуальности, можливі наслідком теперішних непорозумін між Францією і Німеччиною в ретираційній справі.

ВІСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Укр. композитор Г. М. Давидовський бажає приїхати до Америки з своєю капелею.

Відомий український композитор і діригент Григорій Митрофанович Давидовський, котрий в свій час вставив ся своєю знаменитою художньою капелею не тільки на Україні і в Росії, але й на цілий світ, бажає приїхати до Америки з своєю новоствореною Київською Художньою Капелею, щоб познайомити американських і канадійських Українців та всіх любителів музики з усіма своїми хоровими творами і операми (44 opus'a) і залити свої авторські традиції до виконуваних їх, а також познайомити їх з творами інших композиторів в художньому виконанні. Але за браком гроша на покриття коштів, він без допомоги не зможе сего виконати.

Баганим булоб, щоб допомогти Київській Художній Капелі під орудою сего славного нашого композитора і дати їй змогу здійснити сю прекрасну мету як матеріально так і морально.

Гр. М. Давидовський останніми часами провадив композиторські діяльність і написав кілька великих річей, а між іншими одну нову оперу. Тепер він створив в Києві Художню Капелю, до якої приймаються лише вибрані найкращі співаки і співачки. Київська Художня Капеля, зорганізована якої дуже радо прийнято в Києві, провадить сейчас інтензивну підготовку до 1012-го концерту, в програму якого входить твори Лисенка, Леонтовича, Давидовського, Ступницького і др.

Київський "Більшовик" пише, що: "Г. М. Давидовський безперечно не має собі рівних, як організатор хорів і діригент, тому можна сподівати ся, що Художня Капеля, яку він створив в Києві, буде дійсно тим осердеком великої мистецької вартости, в якому зараз відчувають ся лекача потреба".

Редакція "У.Р.В." одержала листа від нашого композитора Г. М. Давидовського, в якому він, між іншим, висловлює своє бажане приїхати до Америки зі своєю Художньою Капелею та згадує про брак засобів. Надіємо ся однак, що се не стане перешкодою приїзду Київської Художньої Капелі до Америки, та що товариші, котрі зацікавили ся сего справою, займуть ся нею і допоможуть Капелі здійснити її гарний план. Щож до її успіху по сім боці Атлантику, то він запевнений, бо радо повирають її не лише українські поселенці, але всі любители українських народних пісень і музики.

Літературно-мистецький журнал "Кермо" в Києві.

Від половини січня с. р. почав виходити в Києві літературно-мистецький двотижневик під назвою "Кермо". Редакційна колегія журналу складаєт ся з Леся Курбаса, Я. Савченка і Михайла Семенка.

Центральний комітет комуністичної партії в листіві під назвою: "До боротьби з контрреволюцією" закликає до утвореня єдиного пролетарського фронту проти збільшаючої ся буржуазної реакції.

АНГЛІЯ ВІДАЄ СПРАВУ МОЗУЛЯ ДО "ЛІГИ НАЦІЙ".

Льозанна, 25. січня. — Лорд Корзон, британський міністер заграничних справ і голова британської делегації на близько-східній конференції, написав нині до секретаря "Ліги Націй" лист, в якому просить, щоб рада Ліги взяла на своїм слідуючій засіданні справу округу Мозуль, за посідане якої йде спір між Англіяцями і Турками на Льозанській конференції.

Турецька делегація на конференції хотіла, щоб справу принадлежності Мозуля дати під загальне голосоване населеня, яке замешкує округ Мозуль, однак лорд Корзон на се не згодив ся.

Після пети ювілятку витали представники влади, художних інституцій і численних делегацій від різних міст України, що прибули на свято. Було прочитано телеграфічні привітання.

Від Редакції "У.Р.В." Як повідомляють нас із Києва окремиим запрошенем, до комітету, який улаштував се свято, належали між іншими: Театр ім. Шевченка, далі театри ім. Лібнехта, Н. Леніна, Г. Михайличенка, "Кунст-Вінка", Академія Наук, Академія Мистецтва, Муз.-Драм. Іститут ім. М. Лисенка, Студія "Березиль", Муз. т-во ім. М. Леонтовича, Кульб. Комісія Ц. Тресту, Тео. Губполітосвіти, видавництво "Час", Робірос, Робімс, Містком театру ім. М. Заньковецької і інші.

Ювілей Сквороди. Дня 24. грудня в Харкові відбуло ся урочисте святковане 200-літнього ювілею українського філософа Сквороди.

Закрите зідзу споживчої кооперації. В Харкові закрав ся другий Всеукраїнський зідзу споживчої кооперації. Одногослоно вибрано нове правління в складі 13 комуністів і 3 безпартійних. Головою правління вибрано тов. Калмановича, колишнього голову Вукопспілки. Тов. Затонський увійшов в склад правління яко член.

Підготовка до весняної засівної кампанії. Сільський Господар приступив до закупки на московському ринку вугля і заліза для ремонту сільсько-господарських машин до весняної засівної кампанії.

Товари за кордону. Вукопспілка одержала за кордону вагон дубового екстракту для потреб своєї гарбарні та багато інших товарів і між ними запасні частини та голки для трикотажної фабрики Вукопспілки.

Розподіл сільсько-господарських машин. Сільський Господарем доставлено до місяця 200 вагонів сільсько-господарських машин. Машини буде розподілено по 15 базам на Правобережю. До розподілення машин вже приступлено. Машини в першу чергу видадет ся на льотних умовах сільсько-господарським колективам.

КНП, 28. грудня. — Комуністичні вибори в Швеції проходять з великим успіхом до комуністів. Покищо комуністична партія одержала 787 мандатів, з котрих — 722 нових.

ФРАНЦУЗЬКИЙ КОМУНІСТ КАШЕН АРЕШТОВАНИЙ.

ПАРІЖ, 20. січня. — На приказ судових властей арештовано вчора Марселя Кашена, комуністичного посла і редактора комуністичного органу "Маніте".

Прокураторія обвинувачує Кашена о державну зраду, якої він мав допустити тим, що вів пропаганду в Рурському басейні проти французької окупації.

Едмонтонські майнери освобождені за бейлом. ЕДМОНТОН, Алта., 23. січня. — Страйкуючі майнери або пікетчики в едмонтонським майнерським окрузі, які були арештовані під замітом, що брали участь в незаконнім зібранні, і вислані до в'язниці в Форт Саскчеван до часу їхньої розправи, ставили ся вчора перед судією Симмонсом в вишнім суді і зістали всі освобождені за бейлом до дня їх розправи, яка відбудет ся в середі.

ЕДМОНТОН, Алта., 24. січня. — Перед судією Симмонсом в вишнім суді розбирала ся вчора справа Вільяма Раена, дистриктового віцепрезидента "Юнайтед Майн Воркерс", якого узнано винним за напастоване. Присуд проти него западе в понеділок.

УВАГА! ВЕЛИЧАВА ЗАБАВА! Заходом Укр. Відділу Роб. Партії Канади відбудет ся в суботу, дня 27-го січня 1923 р. в Стейман гали, ріг ул. Селкірк і Ендрус

ВЕЛИЧАВА ЗАБАВА Музика під проводом тов. Н. Гуцуляка. Коли хочете весело провести вечеру в товаристві робітників, так приходіть якнайчисленніше а не пожадуйте. Початок точно о годні 8-ій вечером.

Забавовий Комітет. Важне повідомлене для членів відділу У.Р.Д. в Вінніпегу. Отсим повідомляють ся всіх членів відділу У.Р.Д. в Вінніпегу, що в неділю 28-го січня с. р. о год. 2.30 по полудні відбудет ся в Укр. Роб. Домі піврічні збори відділу.

В виду того, що є важні справи до поагодження, між іншими вибір нового заряду на 1923 рік, просить ся явчитися на зборах точно в означений час. Заряд.

УВАГА! - - - УВАГА!

РОБІТНИЧЕ ПОЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО "НОВЕ ЖИТЄ"

— відіграє —

В СУБОТУ, 29. СІЧНЯ С. Р., В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

в польській мові драму в 3-ох діях п. н.

ПОБІДЖЕНІ ПОБІДНИКАМИ

Річ сучасна — дієт ся в окрузі копалень вугля.

На закінчене відіграє ся одноактну-комедію п. н.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ МУЖ

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Грати буде "Клуб Роял" оркестра під управою Г.Траніча

Ціни тикетів: 55, 40 і 27 ц. (з воєнним податком.)